

Työn tuottavuuden kehitys maakunnissa

Maakuntien vertailu ja Kainuuta koskevat tiedot

Juha Honkatukia

21.9. 2021

Taloukasvusta ja tuottavuudesta

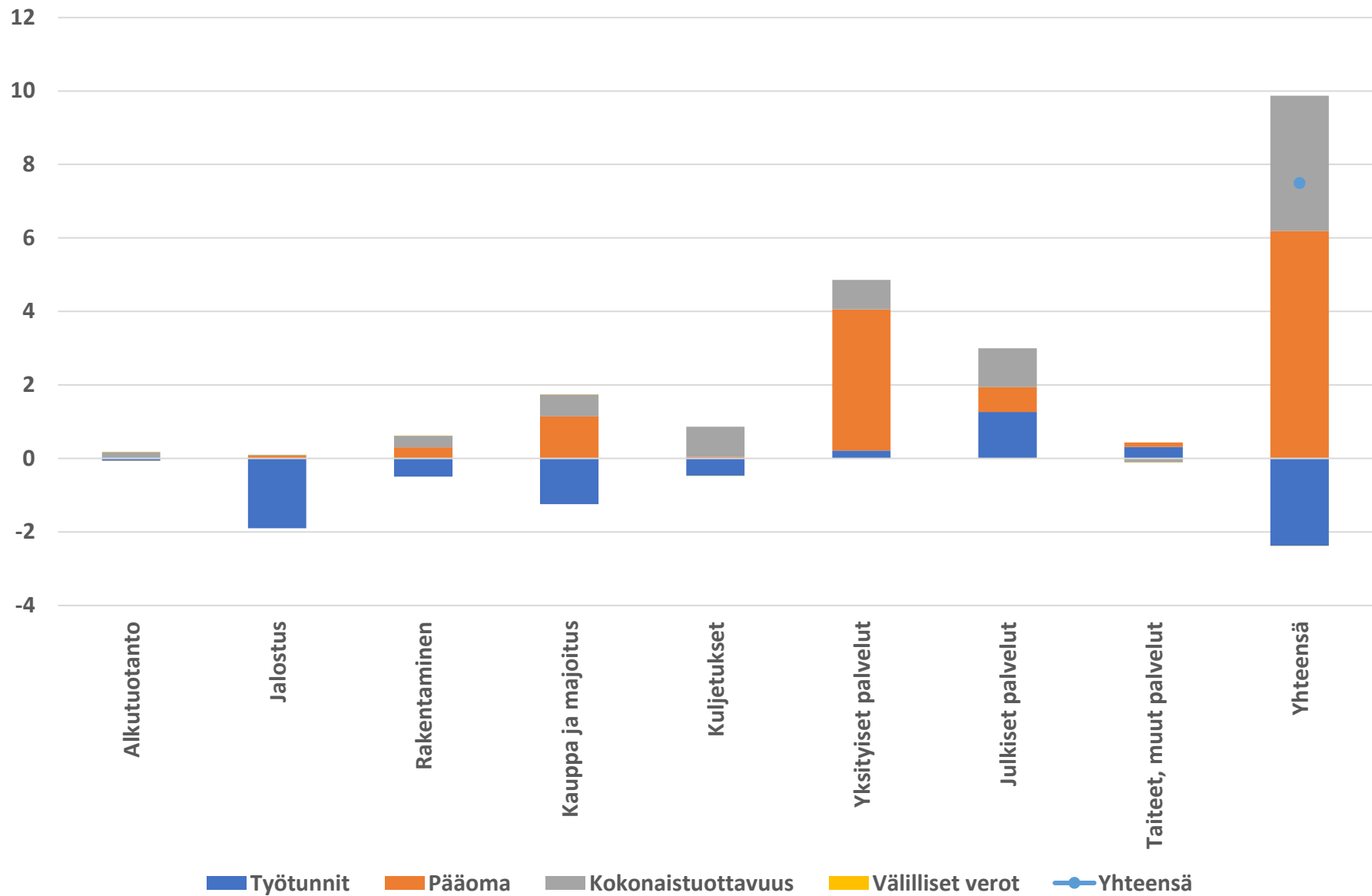
Kansantalouden tuotantopotentiaali määräytyy sekä teknologian kehittymisestä seuraavasta tuottavuuskasvusta, investointikyvystä, että käytettävissä olevasta työpanoksesta

- tuottavuuserot muuttavat toimialarakennetta – teollisuuden työvoimaosuus vähenee
- tuottavuuden kasvun vaikutus näkyy kasvavasti myös monissa palveluissa
- väestörakenne merkittävä rajoite

Tuottavuuserot muuttavat suhteellisia hintoja ja vaikuttavat kysyntärakenteeseen

- palvelujen osuus kasvaa
- myös vaurastuminen kasvattaa palvelujen suhteellista osuutta
- teknologian muutos kasvattaa palvelujen roolia myös viennin osalta

Koko maa: tarjontaerien kasvuhajotelma 2008 - 2018

Tuottavuudessa on toimialakohtaisia eroja (koko maa, TK aluetilinpito 4.5. 2021)

	2008	2012	2014	2018
Yhteensä	39,3	38,8	38,0	40,8
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	18,1	20,5	21,2	27,9
B-F Jalostus (05-43)	53,0	50,4	48,5	53,7
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	30,0	32,9	31,9	35,5
H Kuljetus ja varastointi (49-53)	27,2	28,2	29,7	29,6
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	14,3	13,0	11,6	11,2
J Informaatio ja viestintä (58-63)	54,2	61,4	66,3	71,3
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)	60,7	58,5	55,0	69,6
681, 68209, 683 Muu kiinteistötoiminta	67,9	77,6	72,2	75,0
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	21,3	19,1	19,6	19,6
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	20,8	20,1	19,1	18,9
P Koulutus (85)	23,1	23,1	22,1	23,2
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	17,0	15,3	14,6	13,6
R, S Muut palvelut (90-96)	19,2	18,0	16,2	16,6
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön (97-98)	9,9	12,4	15,9	16,4

Tuottavuudessa on toimialakohtaisia eroja (koko maa, TK aluetilinpito 4.5. 2021)

	2008	2012	2014	2018
B Kaivostoiminta ja louhinta (05-09)	34,3	48,5	42,1	64,3
10-12 Elintarviketeollisuus ym.	45,5	42,1	37,0	37,0
13-15 Tekstiiliteollisuus	22,5	23,2	22,2	25,2
16-18 Sahatavaran ja paperin sekä paperituotteiden valmistus; painaminen ja jäljentäminen	75,0	68,0	77,4	92,9
16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden valmistus	35,5	29,8	33,7	40,5
17, 18 Paperiteollisuus ja painaminen	103,3	98,3	112,0	135,5
19-22 Kemianteollisuus	63,2	83,8	84,6	102,2
23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	44,2	43,0	40,9	43,0
24-30 Metalliteollisuus	91,3	79,0	70,6	88,1
24-25 Metallien jalostus; metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	44,9	32,8	34,1	51,4
26, 27 Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	201,3	167,3	144,6	193,1
28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	54,3	54,9	46,9	51,0
29, 30 Kulkuneuvojen valmistus	25,6	30,0	27,1	26,9
31-33 Huonekalujen ym. valmistus; koneiden ja laitteiden huolto ja asennus	29,5	26,8	24,4	26,9
05-09, 13-15, 19-23, 31-39 Muu teollisuus	48,0	52,0	52,8	59,6
D, E Sähkö-, kaasu-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja jätevesihuolto (35-39)	78,0	67,3	70,0	69,1
F Rakentaminen (41-43)	21,4	22,3	21,6	21,4

Tuottavuuden kasvussa on toimialakohtaisia eroja (2000 = 100)

	2008	2014	2018
Yhteensä	121,5	117,3	126,2
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	125,4	146,9	194,1
B-F Jalostus (05-43)	136,1	124,5	137,7
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	133,4	141,8	158,1
H Kuljetus ja varastointi (49-53)	99,7	108,9	108,3
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	124,9	101,3	97,6
J Informaatio ja viestintä (58-63)	137,5	168,3	180,9
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)	103,5	93,8	118,7
681, 68209, 683 Muu kiinteistötoiminta	113,6	120,8	125,6
68201, 68202 Asuntojen vuokraus ja hallinta	84,7	75,7	77,3
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	84,6	77,7	77,8
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	107,4	98,7	97,6
P Koulutus (85)	104,8	100,3	105,0
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	105,8	91,0	84,9
R, S Muut palvelut (90-96)	97,0	81,7	84,1
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön (97-98)	122,1	196,1	202,6

Tuottavuuden tasossa on eroja maakuntien välillä (2000 = 100)

Taulukko 1.5. Yksityisen sektorin tuottavuus vuonna 2018 (euroa työtuntia kohti)

Maakunta	Euroa/ työtunti	Suhteessa koko maahan	Sijaluku
MK08 Kymenlaakso	46,1	114,1	2
MK19 Lappi	46,1	114,1	3
MK01 Uusimaa	45,2	111,9	4
MK17 Pohjois-Pohjanmaa	40,9	101,3	6
Koko maa	40,4	100,0	-
MK02 Varsinais-Suomi	39,9	98,8	7
MK13 Keski-Suomi	39,2	97,1	8
MK12 Pohjois-Karjala	36,0	89,2	9
MK15 Pohjanmaa	33,6	83,3	11
MK05 Kanta-Häme	33,2	82,0	12
MK07 Päijät-Häme	33,0	81,8	13
MK04 Satakunta	32,9	81,4	14
MK18 Kainuu	32,4	80,1	16
MK14 Etelä-Pohjanmaa	27,7	68,4	18

Tuottavuuden kasvussa on eroja maakuntien välillä (2000 = 100)

Taulukko 1.6. Yksityisen sektorin tuottavuuden kasvu vuosina 2000 - 2018 (2000=100)

Maakunta	Tuottavuus (2000=100)	Suhteessa koko maahan	Sijaluku
MK19 Lappi	149,4	119,6	1
MK17 Pohjois-Pohjanmaa	134,1	107,4	2
MK02 Varsinais-Suomi	131,4	105,2	3
MK12 Pohjois-Karjala	131,1	105,0	4
Koko maa	124,9	100,0	-
MK08 Kymenlaakso	121,7	97,5	9
MK14 Etelä-Pohjanmaa	121,3	97,1	10
MK05 Kanta-Häme	121,2	97,0	12
MK18 Kainuu	120,6	96,6	13
MK13 Keski-Suomi	119,3	95,5	14
MK07 Päijät-Häme	119,2	95,4	15
MK15 Pohjanmaa	116,8	93,6	16
MK01 Uusimaa	115,1	92,2	17
MK04 Satakunta	100,8	80,7	18

Kainuu

- Tuottavuuden tasossa # 16
- Tuottavuuden kasvu keskimääräistä hitaampaa # 13
- Kokonaistuottavuus laski vuosina 2008 – 2018
- Arvonlisästä alkutuotanto 8,6%, jalostus 36,2%
- Suurimmat jalostuksen toimialat kaivostoiminta (7,6%), metalliteollisuus (5,3%) ja rakentaminen (10,7%)
- Tuottavuuden kasvu nopeinta maa- ja metsätaloudessa, energia-aloilla, sähkö- ja elektroniikkateollisuudessa, metalliteollisuudessa sekä elintarviketeollisuudessa (kasvu yli 100% vuosina 2000 - 2018)
- Väestö supistuu (-0,9%/a)
- Ammatillisen koulutuksen ja tutkintoa vailla olevien osuus keskimääräistä suurempi

Kainuu: vahvuuksia ja haasteita

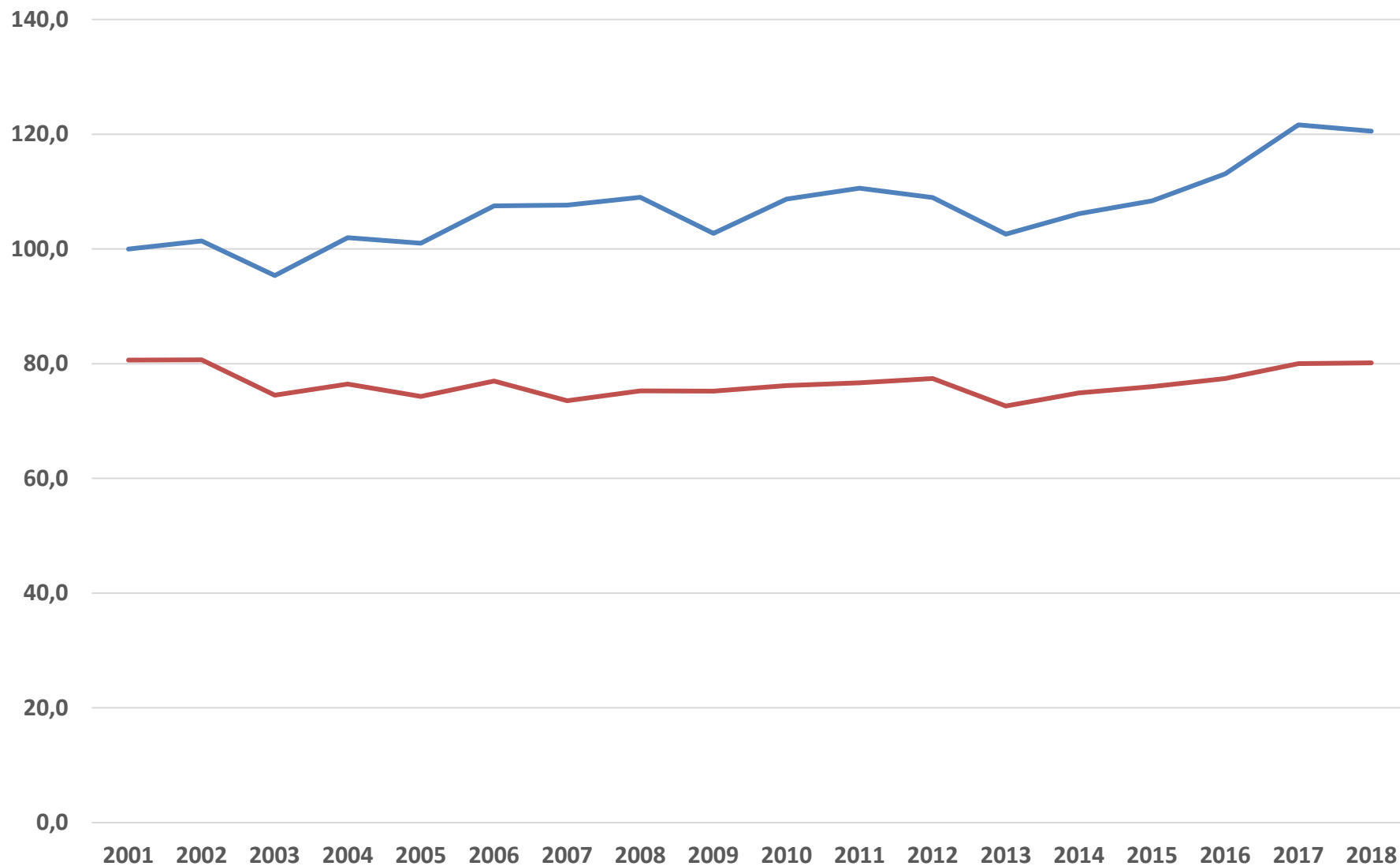
Vahvuuksia

- Kaivostoiminta vahva toimiala. Alkutuotannon määrä Kainuussa suuri. Jos jalostus Kainuun ulkopuolella, laskee Kainuun tuottavuutta.
- Terrafamen viime vuoden liikevaihto (louhinta ja jalostus) oli 338,8 milj.euroa. Akkumineraalitehtaan (+ 140 tp) nostaa liikevaihtoa 200 milj. euroa (ilman louhinnan lisäystä).
- Kainuun kova talouden kasvu ei näy vielä kaikissa tilastoissa

Haasteita

- Jalostusasteen nosto tärkeä tavoite
- Väestömäärän väheneminen kriittinen tekijä, ostovoima, sisämarkkinakysyntä vähenee
- Työvoima saatavuus haasteena, voi olla kriittinen tekijä investointien saamiselle
- Oltava riittävän monipuolinen koulutustarjonta ja –taso (yliopisto)
- Korkeampi jalostusaste vaatii korkeampaa koulutusta

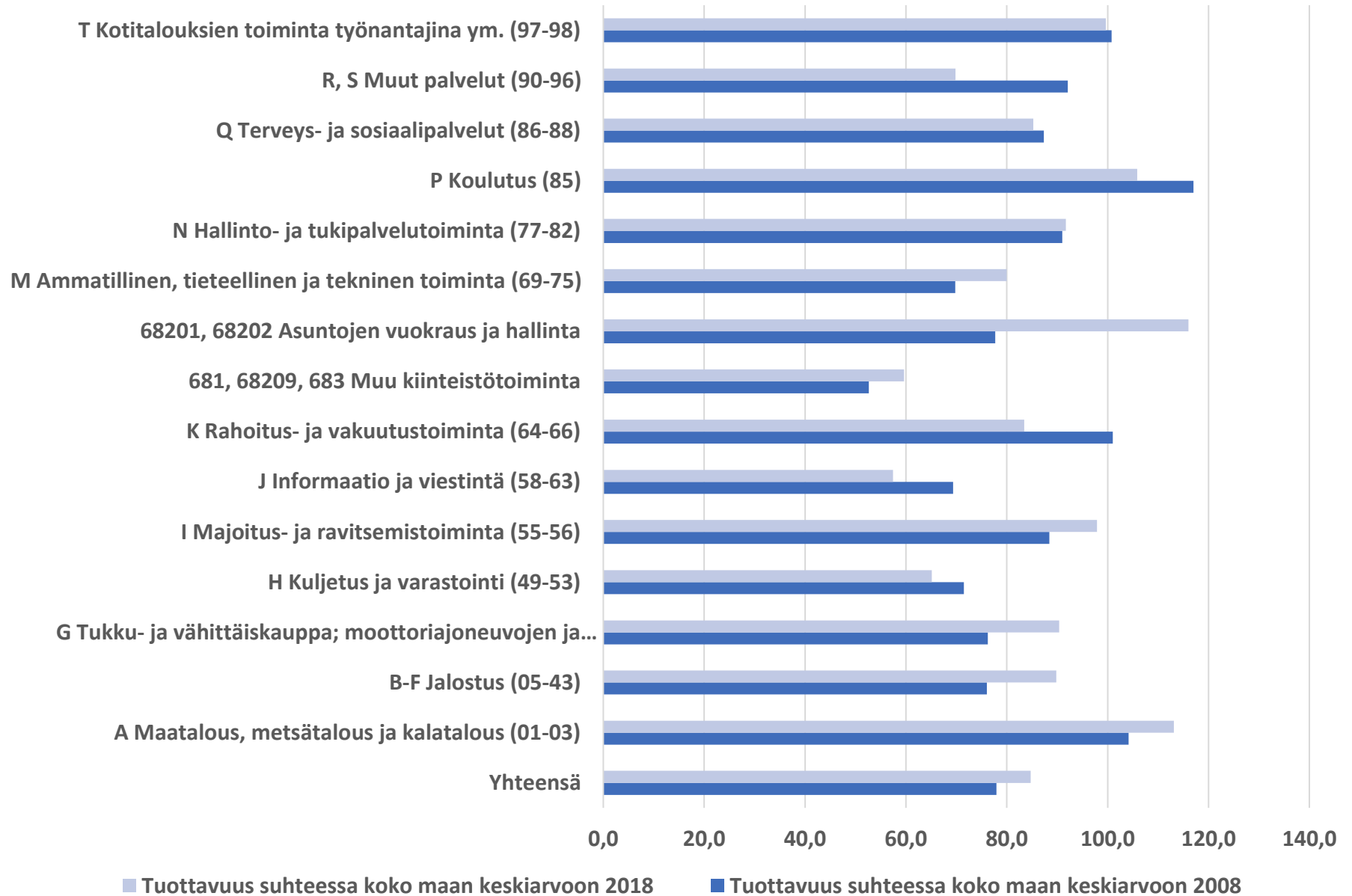
Työn tuottavuus vuoden 2000 jälkeen (yksityinen sektori)

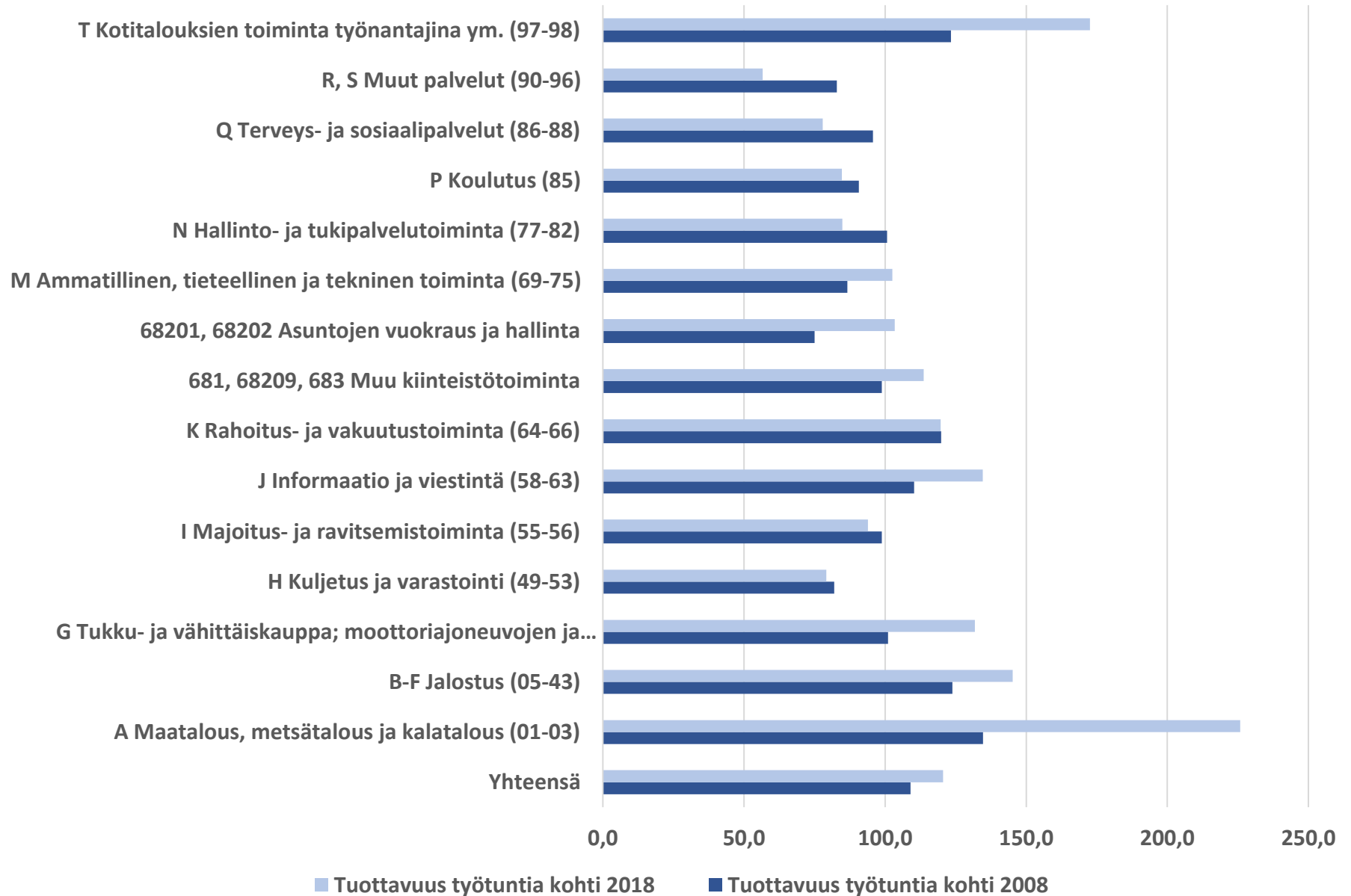
— MK18 Kainuu Tuottavuus työtuntia kohden (2000 = 100)

— MK18 Kainuu Tuottavuus suhteessa koko kansantalouden tuottavuuteen (%)

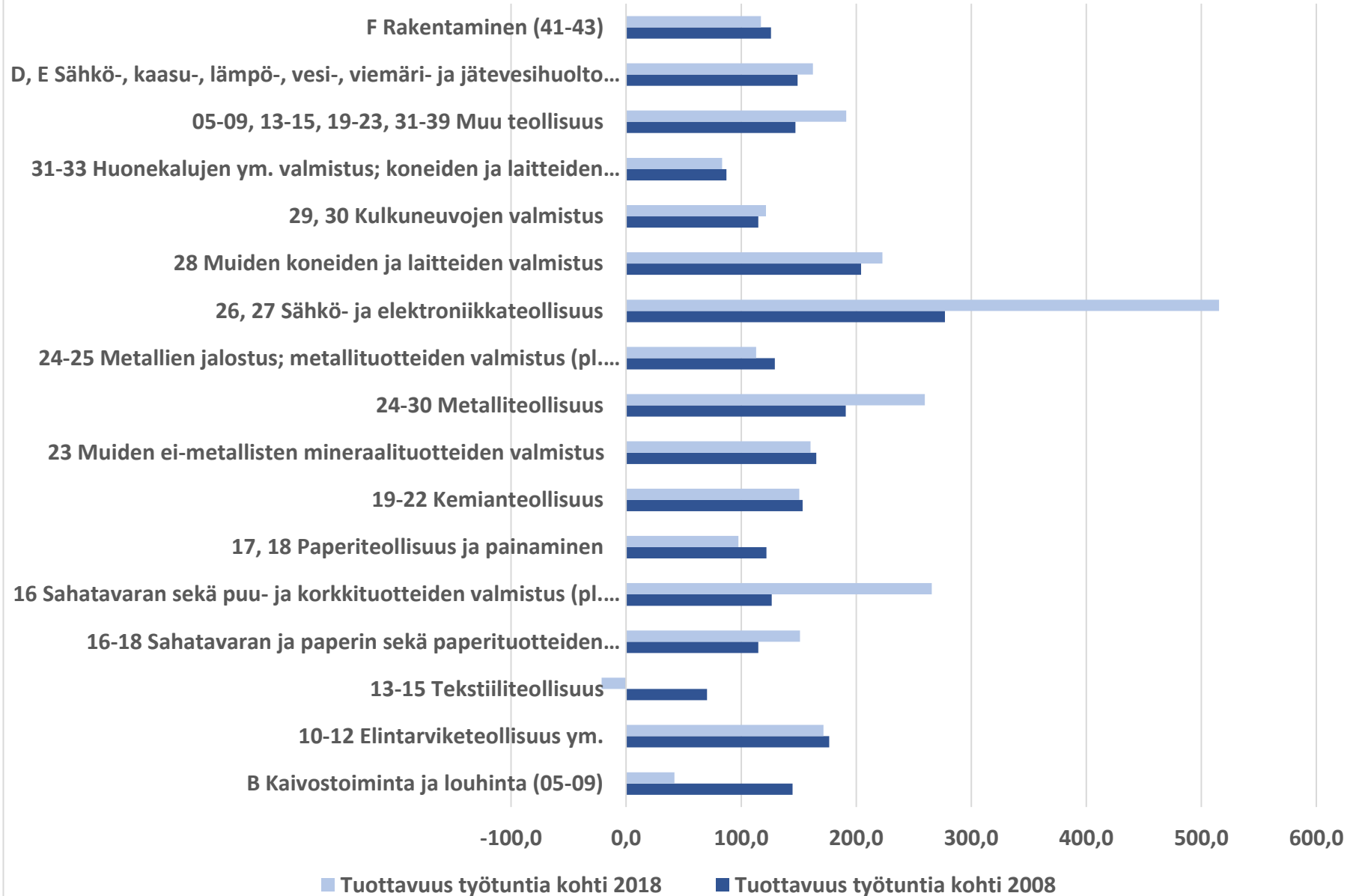
Yksityisen sektorin tuottavuuden kehitys Kainuu (2000 = 100)

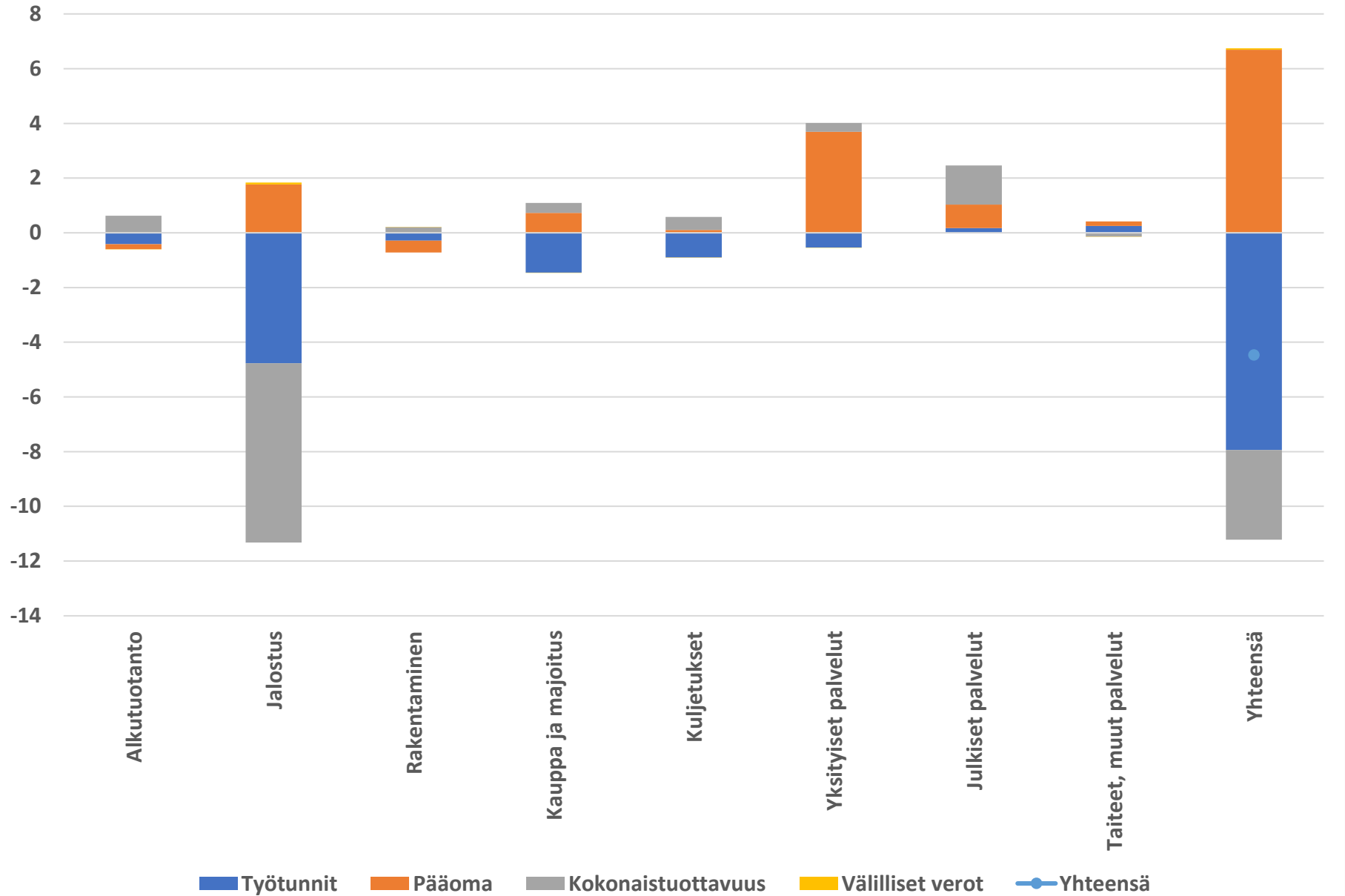
Yksityisen sektorin tuottavuuden kehitys Kainuu (2000 = 100)

Yksityisen sektorin tuottavuuden kehitys Kainuu (2000 = 100)

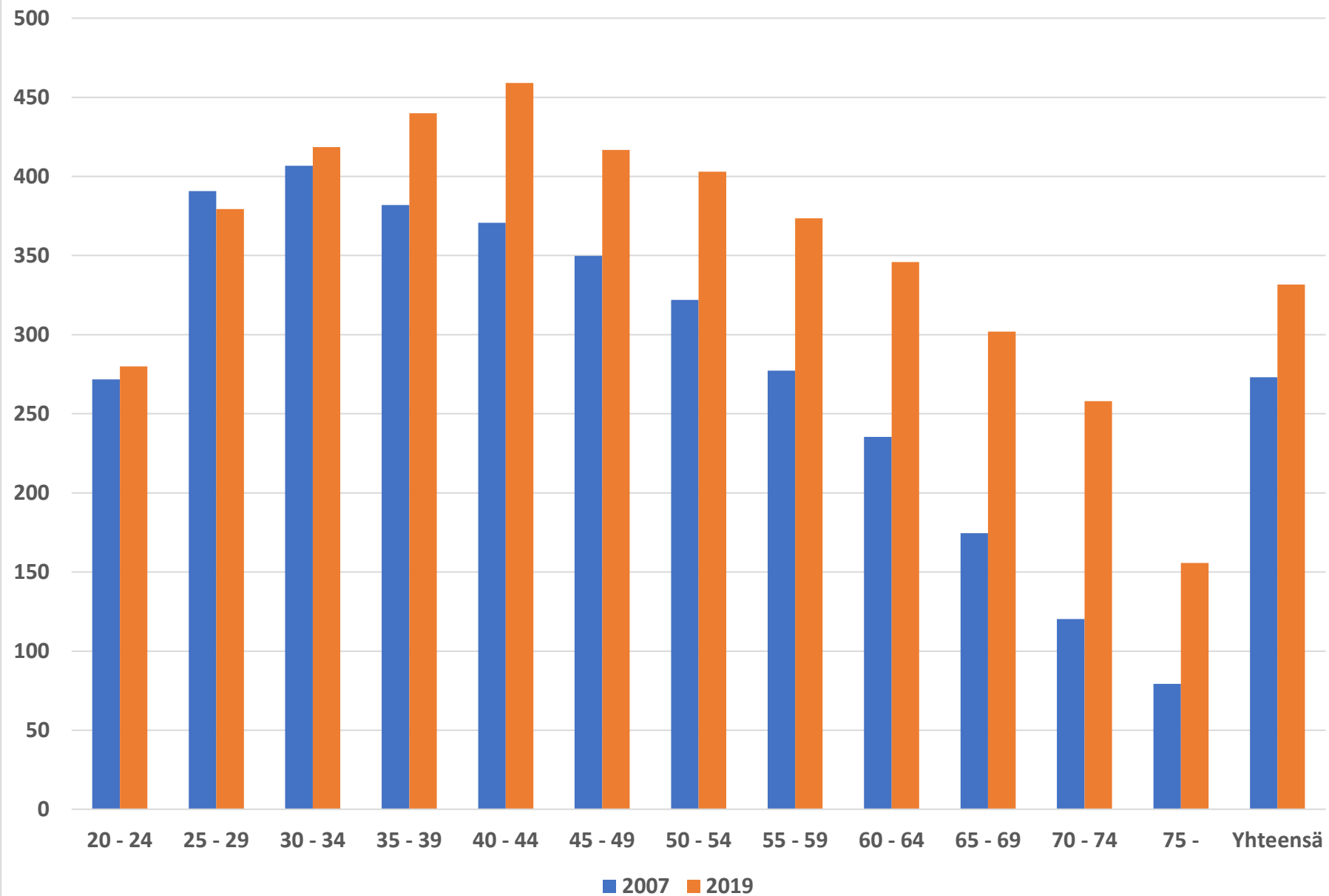

Kainuu: Tarjontaerien kasvuhajotelma 2008 - 2018

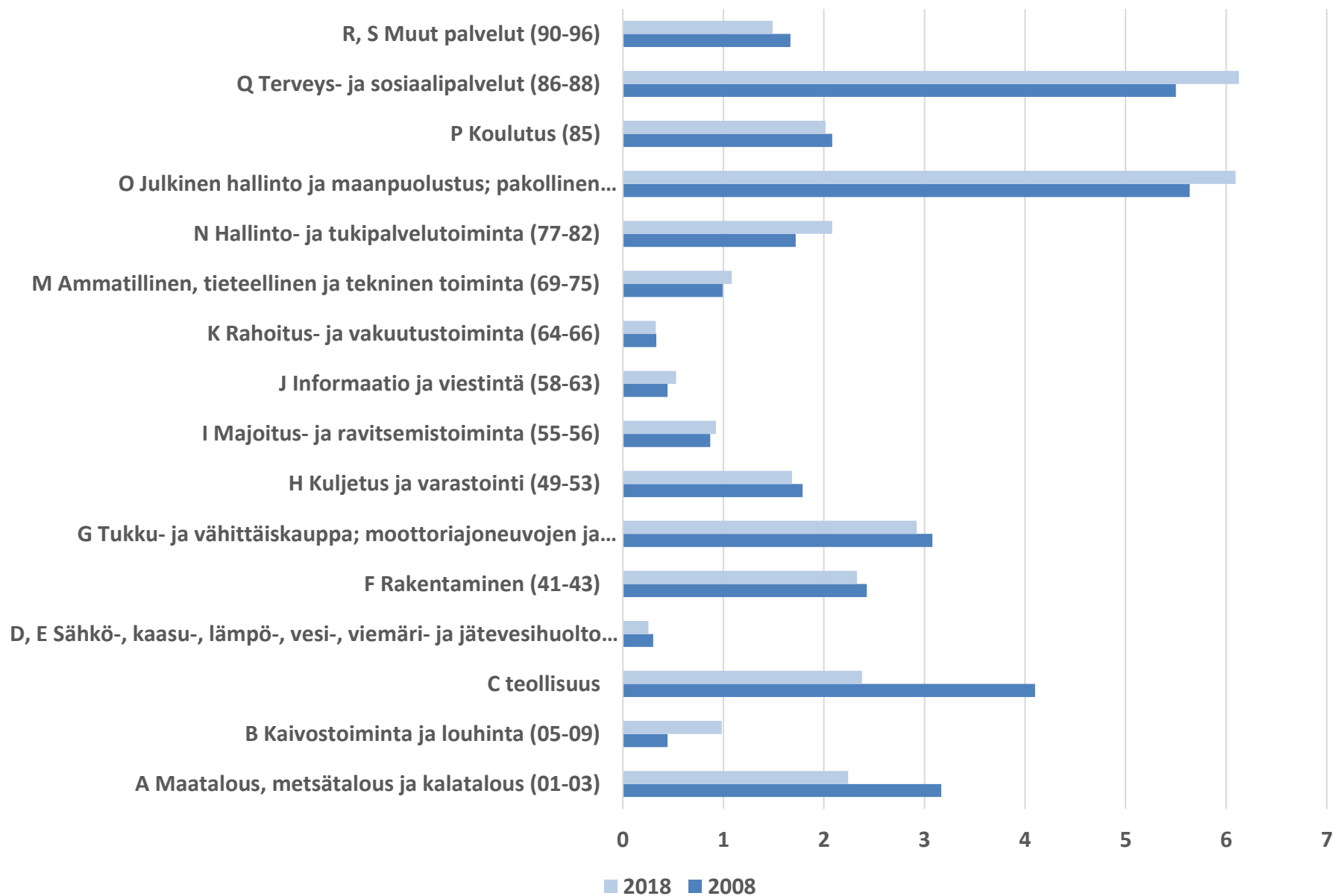
Koulutusastemittain

MK18 Kainuu

Työlliset, (1000 henkeä), MK18 Kainuu

Työlliset, (1000 henkeä), MK18 Kainuu

